

LENNUAMET
Rävala pst 8
10143 Tallinn
ESTONIA

Tel +372 667 6666
Fax +372 667 6667

LENNUAMET

ESTONIAN CIVIL AVIATION ADMINISTRATION

LENNUNDUSTEADE
AVIATION CIRCULAR

OPS
T 1 - 2

Muudatus 1
11. 06. 2001

LENNUNDUSNÄITUSED JA LENNUVÕISTLUSED

Vastavalt “Lennundusseaduse” (RT I 1999, 26, 376) paragrahvi 51 lõikele 1 peab lennuvõistluste või -vaatemängude ja erilise iseloomuga lennundusürituste korraldamiseks olema Lennuameti ühekordne luba.

Lennundusnäituste ja lennuvõistluste korraldamisel lähtutakse Ühinenud Lennuametite (JAA - *Joint Aviation Authorities*) soovitudest mis on avaldatud JAA administratiivse juhendmaterjali 1. osa 3. jao ajutises juhendis nr 5 “Lennundusnäituste korraldamine ja läbiviimine” (JAA *Administrative and Guidance Material, Section One (“General”), Part 3, Temporary Guidance Leaflet No 5 “The Organisation and Conduct of Flying Displays”*).

1. Mõisted

- a) lennundusnäitus - lennundust tutvustav või lennunduslikku meelelahutust pakkuv avalik üritus, sõltumata sellest, kas tegu on avaliku ürituse põhiprogrammi või selle osaga;
- b) ohutuspiir - üritusel osalevate külaliste, pealtvaatajate, näituse rajatiste, õhusõidukite näituseala ja seisukohtade ning autoparklate paigutamise piirjoon, mis peab tagama nende paiknemise ohutul kaugusel esinevatest õhusõidukitest;
- c) esinemisjoon ehk esinemisliin - lennundusnäituse esinemislende piirav joon, millest lähemal, arvestades ohutut horisontaalset kaugust näituse küllastajatest, pealtvaatajatest või autoparklatest, ei tohi esinev õhusõiduk lendu sooritada;
- d) lennundusnäituse korraldaja - lennundusnäitust sisaldava ürituse korraldaja;
- e) lennundusnäituse juhataja (direktor) - lennundusnäituse korraldaja määratud ja Lennuameti poolt lennundusnäituse läbiviimiseks ühekordse loa väljastamisega heakskiidetud isik, kes on vastutav lennundusnäituse ohutu läbiviimise eest;
- f) pealtvaataja - lennundusnäitust jälgiv isik, sõltumata sellest kas ta on sisenenud näituse küllastajatele eraldatud territooriumile või mitte;
- g) küllastaja - lennundusnäituse külalistele eraldatud territooriumil lennundusnäitust jälgiv isik;

- f) lennundusnäituse piloot - lennundusnäitusel esinev Lennuameti väljastatud piloodi esinemisluba või Lennuameti poolt tunnustatud välisriigi esinemisluba omav piloot;
- g) piloodi esinemisluba - riikliku lennundusametkonna poolt välja antud dokument, mis tõendab piloodi lennundusnäitusel esinemise pädevust ja sätestab esinemise tingimused;
- h) osaleja - lennundusnäitusel osalev piloot, langevarjur või teenindaja, kellel on lubatud pääs lennundusnäitusel esinevate õhusõidukite teeninduseks ja käitamiseks eraldatud territooriumile;
- i) vigurlennuesinemise pädevus - Rahvusvahelise Lennusportiföderatsiooni (FAI) vigurlennukomitee sätestatud esinemislennu neli oskustaset vastavalt piloodi ettevalmistusele ja esinemiskogemusele:
 - a) standardne ehk sportlase oskustase (*Standard/Sportsman*);
 - b) keskmine oskustase (*Intermediate*);
 - c) edasijõudnu oskustase (*Advanced/ Class 2*);
 - d) piiranguteta oskustase (*Unlimited*);
- j) üritusega seotud lennud - kõik lennundusnäituse toimumise ajal selle toimumispaigas reisijatega sooritatavad lennud;
- k) õhusõidukite seisukoht - pealtvaatajatele suletud õhusõidukite parkimisala;
- l) õhusõidukite näituseala - pealtvaatajatele avatud õhusõidukite näituseala;
- m) autode parkla - avalik parkla, kuhu on võimalik pealtvaatajate ja esinejate sissepääs esinemislendude sooritamise ajal.

2. Lennundusnäituse korraldamine

2.1 Lennundusnäituse läbiviimiseks määratakse näituse juhataja. Näituse juhataja peab olema teadlik lennundusnäituse lennutegevuse kõrgendatud ohuastmest ja enne lennundusnäituse algust veenduma, et kõik lennundusnäituse kavva võetav on ohutu näitusel osalejatele, näituse külastajatele ja kolmandatele isikutele ning ei ohusta nende vara. Lennundusnäituse ohutuks läbiviimiseks peab lennundusnäituse juhataja arvestama kõiki lennunduseeskirjade nõudeid ja ka konkreetseid lennuohutust mõjutavaid tingimusi.

2.2 Lennundusnäituse juhataja peab enne näituse algust veenduma, et:

- kõigil näitusel osalejatel on vastavad lennundusload ja vajalik pädevus;
- näitusel osalemist reguleerivad eeskirjad ning näituse loas märgitud tingimused on osalevatele pilootidele teada;
- vajalikud korrapidajad on oma kohtadel ja politseid on teavitatud ürituse toimumisest;
- näitust teenindavad kiirabi ning päästemeeskonnad ja olemasolevad vahendid vastavad näituse loas märgitud tingimustele ja on paigutatud selliselt, et neid oleks võimalik kiiresti kasutada õnnetusjuhtumi puhul;

- lennundusnäituse puhul, mis toimub veekogu kohal või selle vahetus läheduses, on kasutamiskvalifitseeritud päästepaat;
- kõigil näituse esinemislendudel osalevatel õhusõidukitel on näituse korraldaja esitatud tingimustele vastav kindlustus. Näituslendudel osalevatel õhusõidukitel (ka riiklikel õhusõidukitel) ja mudellennukite käitajatel peab olema tsiviilvastutuskindlustusleping kolmandate isikute kasuks, mis peab hõlmama ka lennundusnäitusel sooritataavaid (vigur)lende.

2.3. Lennundusnäituse juhataja on kohustatud:

- määrama näituse esinemisliini või esinemisliinid ja lennuskeemid sõltuvalt näituseloa sätetest ning olemasolevatest tingimustest;
- vahetult enne näituse algust (rohkem kui üks päev kestvate näituste puhul iga näitusepäeva alguses) pidama lendudes osalejatega ja korraldusmeeskonnaga nõupidamise (briifingu), kus selgitatakse lennundusnäituse loas määratletud tingimusi ja näitust puudutavaid muid eeskirju ning piiranguid. Pilootidele, kellel ei ole võimalik isiklikult osaleda nõupidamisel, tuleb vajalik teave edastada telefoni teel või aegsasti enne vastava esinemislennu algust.
- edastama lennuliiklusteenistusele võimaliku info näitusega seotud õhuruumi kasutamisest vajaliku lennuinfo teate (NOTAM) koostamiseks;
- tagama piisava arvu korrapidajate, piirdevahendite (teisaldatavad tarad, köied, piirdelindid) ja infotahvlite olemasolu takistamiseks pealtvaatajate pääsu pealtvaatajatele keelatud rajatistesse ja territooriumile ning tagamaks vabad liikumised kiirabi ja päästeteenistuse autodele;
- arvestama ilmatingimustega ning nende muutumisel tagama esinejate õigeaegse teavitamise ning muud vajalikud meetmed.
- tagama kehtivate lennunduseeskirjade ja näituse loas määratletud tingimuste täitmise;
- tagama lennuvälja või lennujaama juhatuse ja ülelende juhtiva lennujuhi korralduste täitmise;
- tagama, et lennundusnäitusel osalevatel õhusõidukitel on kehtivad lennukõlblikkussertifikaadid;
- tagama huvilendude sooritamise kehtivate lennuettevõtja sertifikaatide ja lennutegevuslubade kohaselt.

2.4 Lennundusnäituse juhatajal on õigus:

- ohutusnõuete eiramise korral vajaduse korral peatada või lõpetada lennundusnäitus või selle osa;
- muuta vastavalt olukorrale näituse loaga kinnitatud lennuprogrammis osalejate esinemisjärjekorda tingimusel, et kõik esinejad, keda antud muutus puudutab on sellest teavitatud ja sellega nõus;
- muuta esinemisprogrammi selle lihtsustamise suunas, kui ta peab seda vajalikuks ohutuse tagamise eesmärgil.

3. Ohutusnõuded lennutegevuseks lennundusnäitusel

- 3.1 Väikseim lubatud lennukõrgus piki esinemisjoont ilma eraldi märketa piloodi esinemisloas või Lennuameti ühekordses loas on 200 jalga (70 meetrit). Kõrgust arvestatakse lennuvälja kõrguselt, kui näitus korraldatakse lennuvälja piirkonnas. Väljaspool lennuvälja korraldatavate näituste puhul määratakse minimaalkõrgus õhusõidukist 600m raadiuses paiknevast kõrgeimast takistusest.
- 3.2 Esinemislendu sooritava õhusõiduki kapten vastutab selle eest, et õhusõiduki pardal ei viibi esinemislennuga mitte seotud isikuid. Kõikideks esinemislendudeks (peale õhupallilennu) reisijaga pardal peab olema Lennuameti luba.
- 3.3 Esinemislendudeks peab lennundusnäituse juhataja määrama õhusõidukite esinemisjoone ja ohutuspiiri. Õhusõidukite esinemisjoone kaugus ohutuspiirist peab tagama minimaalse ohutu vahemaa sõltuvalt esinemislennul osaleva õhusõiduki kiirusest ja sooritatava esinemislennu keerukusest ning see peab olema vähemalt:
- kiirusel kuni 100 sõlme (185 km/t.) - 50 meetrit ülelennul ja 100 meetrit vigurlennul;
 - kiirusel 100 sõlme kuni 200 sõlme - 100 meetrit ülelennul ja 150 meetrit vigurlennul;
 - kiirusel 200 sõlme kuni 300 sõlme - 150 meetrit ülelennul ja 200 meetrit vigurlennul;
 - kiirusel 300 sõlme ja rohkem - 200 meetrit ülelennul ja 230 meetrit vigurlennul.
- 3.3.1 Õhusõidukite grupiesinemise puhul peab ohutuspiiri ja esinemisjoone vaheline kaugus olema selline, et kõigi grupis lendavate õhusõidukite minimaalne kaugus ohutuspiirist oleks tagatud.
- 3.3.2 Esinemislendu sooritav kopter võib ripplendu sooritada lennundusnäituse juhataja nõusolekul ka väiksemal kaugusel ohutuspiirist.
- 3.4 Esinemisjooni võib olla rohkem kui üks, kuid näituse juhataja peab nende määramisel arvestama, et näituse toimumispäigas ning selle läheduses paiknevad ehitised ning inimesed ja nende vara ei oleks võimaliku lennuõnnetuse puhul ohustatud.
- 3.5 Esinemisjoon peab olema piloodile täpselt teada ja esinemise ajal selgesti määratletav. Esinemisjoone paremaks eristamiseks lendu sooritavalt õhusõidukilt tuleb ta piisavalt märgistada või kasutada selle määramiseks olemasolevaid ja lennul selgesti eristatavaid objekte.
- 3.6 Esinemislendu sooritav õhusõiduk ei või startida ja maanduda esinemisjoonest ohutuspiirile lähemal kui 75 meetrit paiknevalt lennurajalt. Esinemislennu manöövrite sooritamise telg ei pea ilmingimata olema paralleelne esinemisjoonega, kuid manöövride sooritava õhusõiduki piloot ei tohi ületada esinemisjoont ega mingil juhul suunata õhusõiduki kiirusvektorit pealtvaatajatele.
- 3.7 Esinemislendu sooritava õhusõiduki piloot peab vältima lendu üle pealtvaatajate ja autoparklate.

- 3.7.1 Langevarjurite hüpeteks lendu sooritav õhusõiduk ei tohi lennata üle pealtvaatajate madalamalt kui 1500 jalga (500 meetrit).
- 3.7.2 Langevarjur ei tohi maandumisel lennata üle pealtvaatajate madalamalt kui 25 jalga (10 meetrit) ja maanduda lähemal kui 15 meetrit ohutuspiirist.
- 3.7.3 Mehitatud õhupall ei tohi näitusepaika saabumisel üle pealtvaatajate ja autoparklate lennata madalamalt kui 50 jalga (15 meetrit) takistustest ning sooritada maandumist lähemal kui 50 meetrit ohutusjoonest.
- 3.7.4 Mehitatud õhupalli starti vabalennule näitusepaigast ei tohi sooritada lähemal kui 20 meetrit ohutuspiirist tingimusel, et üle pealtvaatajate või autoparklate suudetakse lennata kõrgemalt kui 50 jalga (15 meetrit) takistustest. Õhupallilendude puhul peab lennundusnäituse juhataja välistama õhupalli sattumise lendava mootorõhusõiduki või käivitatud mootoriga õhusõiduki lähedusse.
- 3.8 Kõik esinemislennud, mille kiirus ületab mõõteriistakiiruse (IAS) 250 sõlme (450 km/t.) peavad olema eraldi märgitud lennundusnäituse läbiviimiseks väljastatud ühekordses loas. Esinemislennul peab piloot jälgima, et tegelik lennukiirus ei ületaks 600 sõlme (1100 km/t.) või 0,90 Mach-i arvu ning et õhusõiduki mingi manöövri käigus ei tekiks helibarjääri ületamist.
- 3.9 Lennundusnäituse programmi kuuluvaid langevarjuhüppeid tuleb sooritada langevarjuhüppeid reguleerivate eeskirjade (vt Lennuameti Teataja 3/2000) kohaselt. Näitusel tuleb tagada järgmised ohutusmeetmed:
- kui langevarjurid maanduvad pealtvaatajate vahetus läheduses, tuleb nende maandumisala piirata kõie või piirdelindiga. Maandumispaik peab olema langevarjurile õhus selgesti eristatav kohe peale lennukist väljahüpet ja langevarjur ei tohi maanduda pealtvaatajatele lähemal kui 15 meetrit;
 - langevarju põhikuppel peab olema avatud vähemalt 1500 jala (500 meetri) kõrgusel;
 - lennundusnäituse juhataja peab tagama pideva kahepoolse side langevarjurite ja langevarjuhüppelende sooritava õhusõiduki vahel ja välistama töötava mootoriga õhusõiduki viibimise lähemal kui 250 meetrit langevarjurite planeeritud maandumiskohast. Teised maapeal töötavate mootoritega õhusõidukid, mis asuvad kaugemal kui 250 meetrit langevarjurite planeeritud maandumispaigast peavad olema raadiosides ning valmis mootori koheseks väljalülitamiseks.
- 3.10 Lennundusnäitusel osalevad mudellennukite lennutajad peavad olema lennundusnäituse juhataja poolt täpselt instrueeritud mudellennukite lennutamise tingimustest, et vältida juhitamatu mudellennuki poolt ohuolukorra tekitamist. Mudellennukite lennutamisel lennundusnäituse raames tuleb täita järgmisi ohutusnõudeid:
- lennundusnäitusel osalevate mudellennukite juhtimispuultide raadiosaatjad ei tohi tekitada häireid sidevahendite töös;
 - mudellennukite esinemisel tuleb tagada järgmine ohutu kaugus pealtvaatajatest:

- a) ohjadega juhitud mudellennukid - 15 meetrit;
- b) kuni 7 kg kaaluvad raadio teel juhitud kolbmootoriga mudellennukid - 30 meetrit;
- c) üle 7 kg kaaluvad raadio teel juhitud kolbmootoriga mudellennukid - 50 meetrit;
- d) reaktiivmootoriga mudellennukid sõltumata kaalust – 75 meetrit.

- mudellennukeid ei tohi lennutada, kui tuule kiirus on üle 25 sõlme (12 m/s) ja/või nähtavus alla 500 meetri.

3.11 Lennundusnäitusel ei tohi ruleeriva õhusõiduki ükski osa mööduda pealtvaatajatest lähemalt kui 10 meetrit. Kui õhusõiduk paikneb vahetult pealtvaatajate ees, tuleb õhusõiduki käivitamisel ja tankimisel tagada vähemalt 15 meetrine vahemaa pealtvaatajate ja õhusõiduki vahel.

3.12. Lennundusnäitusel osaleja peab näituse juhataja või Lennuameti inspektori nõudmisel esitama järgmised dokumendid:

- lennundusloa koos vastavate pädevusmärgetega;
- isikliku lennuraamatu või seda asendava dokumendi tõestamiseks oma vajalikku lennukogemust ja pädevuse kehtivust;
- piloodi esinemisloa või ühekordse loa;
- kindlustustunnistuse kolmanda isiku kasuks;
- õhusõiduki lennukõlblikkussertifikaadi või sellele vastava dokumendi;
- muu näitusel osalemiseks vajaliku dokumendi, mille vajadusest on osalejale aegsasti teatatud.

4. Ilmapiirangud lennutegevuseks lennundusnäitusel

4.1 Lennundusnäituse esinemislende võivad vajaliku pädevusega esinejad sooritada järgmise minimaalse pilve alapiiri ja nähtavuse puhul:

- lühikese stardi- ja maandumismaaga (STOL) lennukid, kopterid või muud õhusõidukid varisemiskiirusega alla 50 sõlme (90 km/ t.):
 - a) sooloesinejana ülelendu või horisontaalseid vigurlennuelemente sooritades - pilve alapiir 500 jalga (150 m) ja nähtavus 1,5 km;
 - b) grupilennul ülelendu või horisontaalseid vigurlennuelemente sooritades - pilve alapiir 500 jalga (150 m) ja nähtavus 3,0 km;
 - c) sooloesinejana vigurlennu täisprogrammi sooritades - pilve alapiir 500 jalga (150 m) ja nähtavus 3,0 km;
 - d) grupilennul vigurlennu täisprogrammi sooritades - pilve alapiir 800 jalga (250 m) ja nähtavus 5,0 km;.
- kõik muud õhusõidukid:
 - a) sooloesinejana ülelendu või horisontaalseid vigurlennuelemente sooritades - pilve alapiir 500 jalga (150 m) ja nähtavus 3,0 km;

- b) grupilennul ülelendu või horisontaalseid vigurlennuelemente sooritades - pilve alapiir 800 jalga (250 m) ja nähtavus 5,0 km;
 - c) sooloesinejana vigurlennu täisprogrammi sooritades - pilve alapiir 1000 jalga (300 m) ja nähtavus 5,0 km;
 - d) grupilennul kolbmootoriga õhusõidukitel vigurlennu täisprogrammi sooritades - pilve alapiir 1000 jalga (300 m) ja nähtavus 5,0 km;
 - e) grupilennul reaktiivmootoriga õhusõidukitel vigurlennu täisprogrammi sooritades - pilve alapiir 1500 jalga (500 m) ja nähtavus 8,0 km.
- 4.2 Näituse juhataja peab lendude sooritamist lubades arvestama peale pilve alapiiri ja horisontaalse nähtavuse ka õhuruumi klassi, tuule suuna ja tugevuse, sademete, õhu turbulentsuse ja jäätumistingimustega.

5. Loa taotlemine lennundusnäituse läbiviimiseks

- 5.1 Lennundusnäituse läbiviimise ühekordse loa taotlemiseks peab korraldaja Lennuametile esitama vastavasisulise kirjaliku avalduse, milles on ära näidatud ürituse korraldaja ning juhataja nimed, isikukoodid ja kontaktandmed, ürituse sisu, aeg ja koht.
- 5.2 Avaldus tuleb esitada vähemalt 30 päeva enne näituse toimumist, kui näitusel osaleb välisriigi vigurlennugrupp, kui näitus nõuab õhuruumi sulgemist või kui on vaja teha olulisi piiranguid lennuvälja kasutamises. Väiksemate näituste puhul tuleb avaldus esitada vähemalt 14 päeva enne näituse toimumist.

Avaldusele tuleb lisada:

- ürituse programm, milles on märgitud esinevate õhusõidukite tüübid ja esinemiste sisu (vigurlend, ülelend, esitluslend jne.) Juhul kui näitusega seoses on kavas sooritada huvilende, peab see olema kajastatud programmis. Samuti peab olema märgitud, millised lennuettevõtjad huvilende sooritavad;
- näitusel osalejate nimekiri koos selgitusega nende pädevuse kohta. Vigurlennuesinejate kohta tuleb esitada andmed vigurlende sooritavate pilootide vigurlennukoolituse ja kogemuse kohta,;
- andmed näitusel osalevate õhusõidukite tüüpide kohta ja õhusõidukite registreerimistunnused;
- näitusel osalevate välisriigi kaitseväge ja riiklike õhusõidukite nimekiri koos Kaitseministeeriumi ja Välisministeeriumi lubadega mainitud välisriikide riiklike õhusõidukite osalemiseks lennundusnäitusel;
- ürituse toimumispaiga valdaja või lennuvälja juhatuse kirjalik nõusolek selle kohta, et ta on nõus oma territooriumil vastava lennundusürituse korraldamise ja võimalike tingimustega, või vastavasisuline leping korraldaja ja lennuvälja juhatuse vastastikuste õiguste, kohustuste ja vastutuse kohta. Kui ürituse läbiviimiseks kasutatakse rohkem kui üht

lennuvälja tuleb vastavasisulised nõusolekud saada kõigi lennuväljade juhatustelt;

- lennundusnäituse toimumise asukoha skeem, millel on näidatud publiku ja autode paiknemine, operatiivautode paigutus ja vabad liikumised, õhusõidukite seisukohad, näituseala ja esinemispaigad ning huvilende sooritavate õhusõidukite poolt kasutatavad piirkonnad (alad). Skeemil peab olema märgitud selle mõõtkava (soovitav 1:5000);
- selgitus õhuruumi kasutamisest ja raadioside korraldusest üritusega seotud lendude (lennud näituse ettevalmistamise ja toimumise ajal, esinejate äralennud) ajal. Selgitusele tuleb võtta lennundusnäituse läbiviimiseks planeeritavas õhuruumis lennujuhtimist korraldava lennuliiklusteenistuse üksuse juhataja eelnev kooskõlastus;
- selgitus pääste- ja kiirabiteenistuse korraldusest;
- iga üksiku vigurlennu kava koos minimaalkõrgustega esitusel ja pealtvaatajate kohalt ülelennul;
- selgitus avaliku korra tagamise ja turvameetmete kohta.

6. Piloodi esinemisloa taotlemine

6.1 Lennundusnäitusel esinevad piloodid võivad esinemisluba taotleda Lennuametist kas individuaalselt või lennundusnäituse korraldaja poolt esitatud osalejate nimekirja alusel.

6.2 Piloodi esinemisloa taotlemisel lennundusnäitusel esinemiseks peab taotlejal olema järgnev minimaalne lennukogemus:

- mootorlennuki ja kopteri (kaasa arvatud motopurilennuki ja tiiviklennuki) piloodil vähemalt 200 lennutundi, millest mitte vähem kui 100 vastava õhusõiduki kaptenina;
- ülikerglennuki piloodil vähemalt 100 lennutundi, millest vähemalt 50 tundi vastava ülikerglennuki kaptenina;
- purilennuki piloodil vähemalt 100 lennutundi, millest vähemalt 50 tundi purilennuki kaptenina;
- kuumaõhupalli piloodil vähemalt 100 lennutundi kuumaõhupallil või gaasiga täidetud õhulaeval, millest vähemalt 25 tundi kuumaõhupalli piloodina;
- gaasiga täidetud õhulaeva piloodil vähemalt 100 lennutundi gaasiga täidetud õhulaeval, millest vähemalt 50 tundi gaasiga täidetud õhulaeva piloodina;
- kuumaõhupalli piloodil vähemalt 50 lennutundi õhupallidel, millest vähemalt 25 tundi vastava õhupalli piloodina;
- deltaplaani- ja (moto)paraplaani piloodilt ning langevarjurilt ei nõuta näitusel osalemiseks esinemisluba, kuid nende ettevalmistus peab vastama lennundusnäituse juhataja poolt esitatavatele nõuetele kavandatud esinemislennu sooritamiseks;

- langevarjurite meeskonna juhina või sooloesinejana hüppaval langevarjuri peab olema sooritatud vähemalt 200 hüpet ja meeskonna igal liikmel vähemalt 100 hüpet.

6.3 Piloodi esinemisluba sisaldab järgmisi andmeid:

- loa väljastanud ametkonna nimetus;
- väljastamise koht ja aeg;
- piloodi nimi;
- lennundusloa tüüp, number, väljastamise kuupäev ja väljastanud ametkond;
- esinemiseks lubatud õhusõiduki klass või tüüp;
- minimaalsed esinemiskõrgused;
- vigurlennupädevus;
- muud vajalikud märked.

6.4 Lennundusnäitusel vigurlendu esitav piloot peab esinemisloa taotlemisel esitama Lennuametile avalduse järgnevate andmetega:

- esineja isikuandmed ja kontaktandmed;
- lennundusnäituse nimi, koht ja toimumisaeg;
- piloodi lennundusloa tüüp, number, väljastamise kuupäev ja väljastanud ametkond;
- esinemiseks kavandatud õhusõiduki klass või tüüp;
- üldine lennukogemus, vigurlennukogemus ja lennundusnäitustel esinemise kogemus ning viimane esinemise või esinemisprogrammi sooritamise aeg;
- esinemisprogramm, kus on esitatud andmed maksimaalsete ja minimaalsete esinemiskõrguste ja kiiruste kohta ning lubatud ilmatingimused;
- muud vajalikud märked, näiteks kindlustuslepingute olemasolu;
- grupis sooritatava vigurlennu puhul esitatakse grupi juhi poolt ühine avaldus, kus lisaks grupi juhi andmetele on märgitud grupi teiste esinejate nimed ning grupi minimaalse lennu- ja esinemiskogemusega piloodi andmed.

6.5 Lennuamet vaatab taotluse läbi hiljemalt 10 päeva jooksul ja vastavalt oma otsusele:

- a) annab välja esinemisloa taotletud tingimustel, kui on veendunud, et esineja on võimeline sooritama esinemislendu ohutult, järgides valitud esinemisliini ja kõrgusi ning tegutseda ohutult eriolukordades;
- b) annab välja esinemisloa, seades vajalikud piirangud esinemislennu sooritamiseks;

- c) nõuab lisateavet esineva piloodi pädevuse või kasutatava õhusõiduki andmete ja ohutustaseme kohta ning võib vajadusel nõuda vastava esinemisprogrammi kontroll-lennu sooritamist;
- d) keeldub kirjaliku vastusega esinemisoa väljastamisest.

6.6 Lennuamet võib vajadusel tunnistada esinejale välisriigi lennuameti poolt välja antud esinemisluba.

7. Lennuvõistlused

7.1 Lennuvõistluste korraldamiseks peab olema Lennuameti ühekordne luba.

7.2 Lennuklubi või vastava ühenduse liikmete omavahelise võistluse korraldamiseks, kui seda ei reklaamita või ei korraldata avaliku üritusena, ei ole Lennuameti luba vajalik. Sel juhul piisab võistluste toimumispaiga valdaja (lennuvälja juhataja) nõusolekust ja vastava lennuliiklusteenistuse üksuse kooskõlastusest.

7.3 Ühekordse loa taotlemiseks lennuvõistluste korraldamiseks tuleb võistluste korraldajal esitada vähemalt 14 päeva enne võistluste algust Lennuametile vastavasisuline võistluspaiga valdaja (lennuvälja juhataja) kooskõlastusega kirjalik avaldus.

Avaldus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- võistluse korraldaja nimi, isikukood, aadress, telefon;
- võistluste toimumise aeg ja koht;
- võistluste juhataja ja lendude juhataja (stardikorraldaja) nimed, isikukoodid, aadressid, telefonid;
- võistluste eesmärk ja sisu; andmed osalejate ja nende õhusõidukite kohta;
- võistlusel osalejate ja nende vara kindlustustingimused;
- pääste- ja kiirabiteenistuse korraldamine;
- raadioside korraldamine ja õhuruumi kasutamine võistluste ajal;
- võistluspaiga territooriumi kasutamine ning avaliku korra tagamine;

7.4 Lennuvõistlusteks peab olema määratud lennuvõistluste juhataja, kes korraldab võistluste läbiviimist ja tagab:

- kehtivate lennundusõigusaktide ja -eeskirjade täitmise;
- võistluslendude kooskõlastamise lennuliiklusteenistusega;
- lennuvälja juhatusega võistlusteks sõlmitud lepingu täitmise;
- et võistlustel osalevatel tsiviilõhusõidukite kaptenitel on vajalikud kehtivad lennundusload ja pädevusmärked;
- et võistlustel osalevatel tsiviilõhusõidukitel on kehtivad lennukõlblikkussertifikaadid;
- et võistlustel osalevatel õhusõidukitel on kindlustuslepingud kolmandate isikute kasuks;

- vajaliku kiirabi ja päästeteenistuse korraldamise.
- 7.5 Suurematel lennuvõistlusel peab olema määratud stardikorraldaja, kelle ülesandeks on hoolitseda stardijärjekorra ning ohutu lennuliikluse korraldamise eest õhusõidukite stardil ja maandumisel.
- 7.6 Korraldaja peab võistlustest teatama politseile sõltumata sellest, kas võistlus korraldatakse avaliku üritusena või mitte.
- 7.7 Võistluspaiga kasutamisel tekkida võivate kahjude hüvitamine peab olema sätestatud korraldaja ja võistluspaiga valdaja vahelises lepingus.

Toomas Peterson
Lennuameti peadirektor